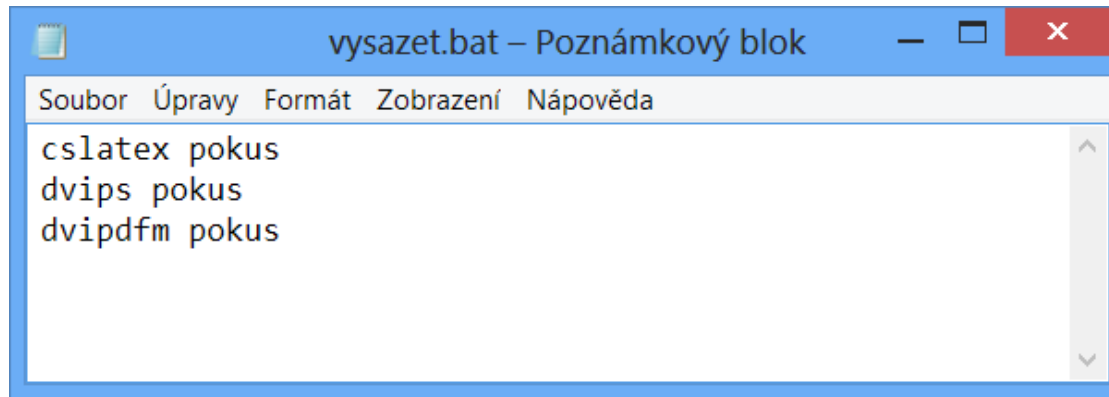

TeX pro začátečníky

Pavel Holeček

Zjednodušujeme si práci

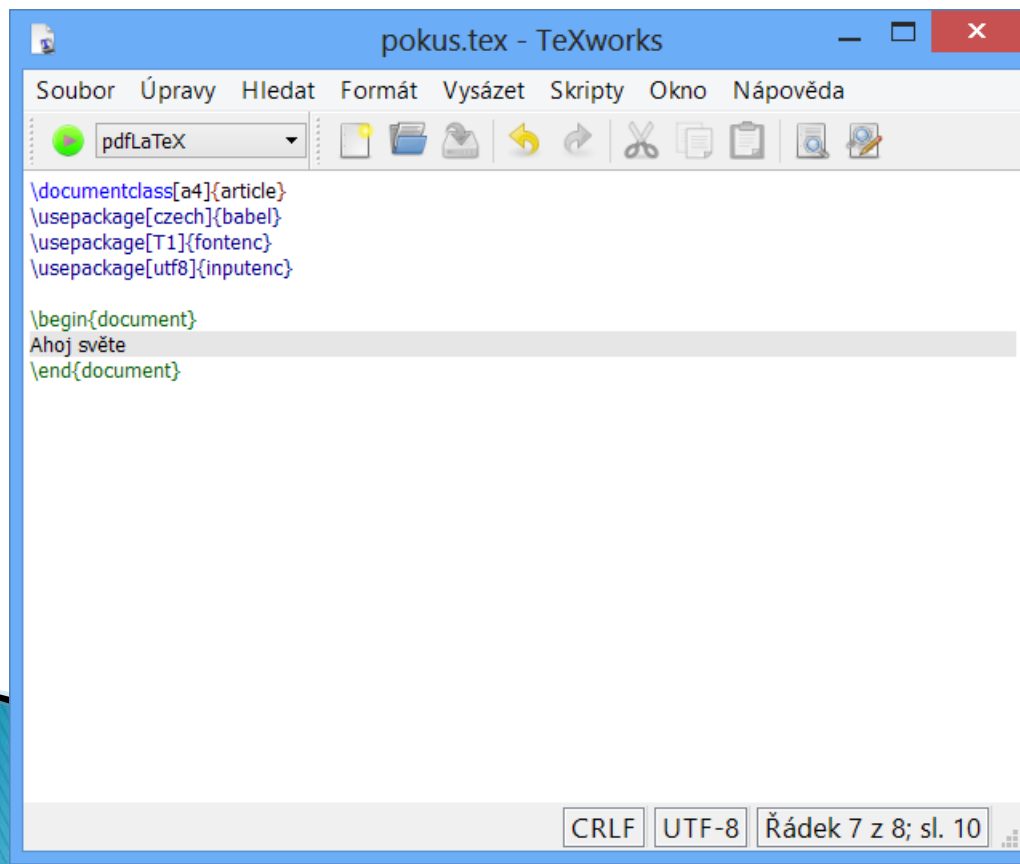
- ▶ Příkazy pro vysázení TeXu si můžeme uložit do dávkového souboru. Je to normální textový soubor s koncovkou *.bat*. Po kliknutí na něj se příkazy provedou jako bychom je zadali do příkazového řádku.
- ▶ Soubor *vysazet.bat* je ke stažení na Moodle.


```
vysazet.bat - Poznámkový blok
Soubor  Úpravy  Formát  Zobrazení  Nápověda
cslatex pokus
dvips pokus
dvi2pdf pokus
```

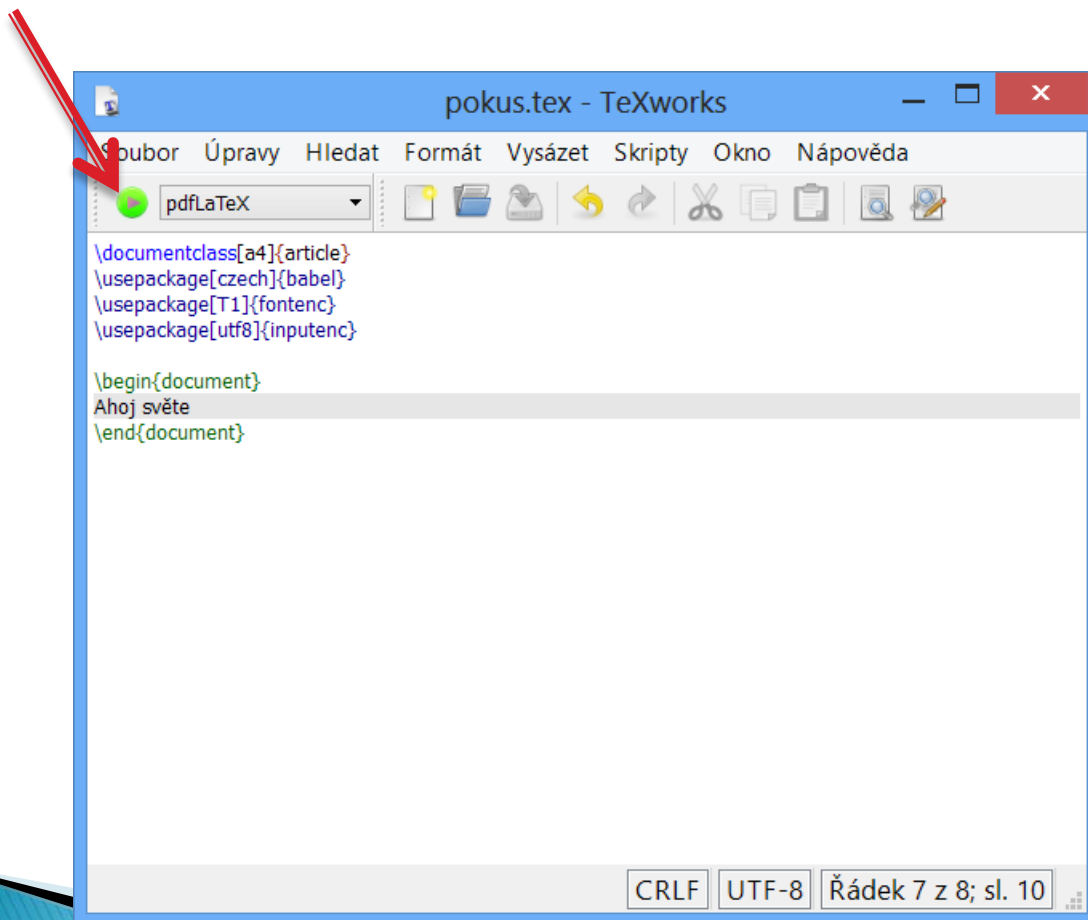
Zjednodušíme si práci

- Místo Poznámkového bloku můžeme použít některý speciální editor, který poskytuje mnohem vyšší komfort. Na cvičeních budeme používat TeXworks, který se standardně instaluje společně s TeX Live.

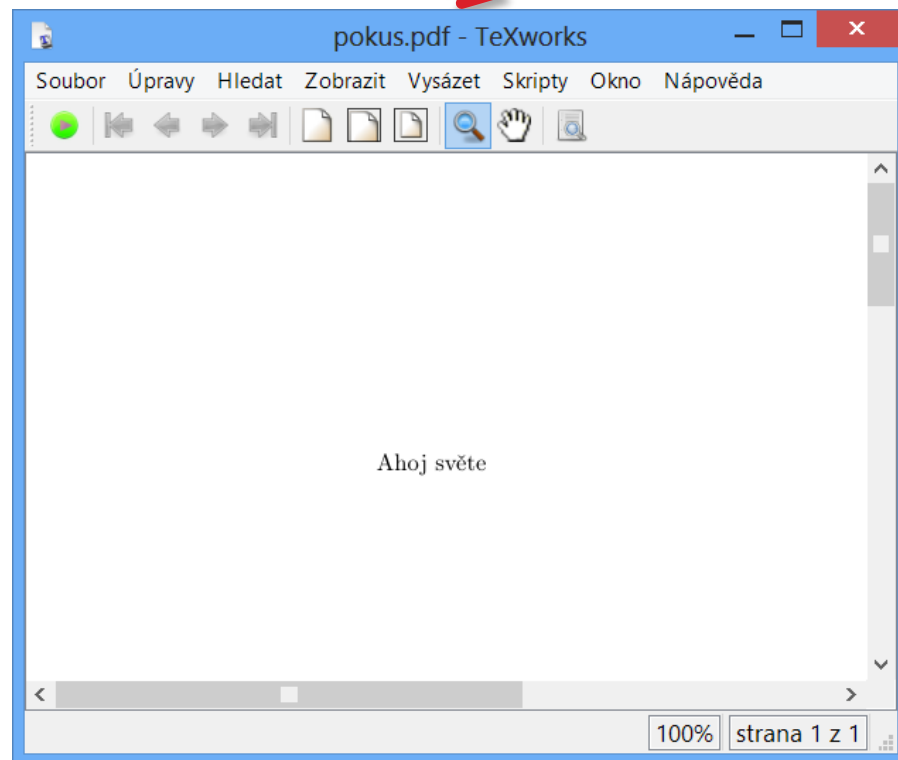
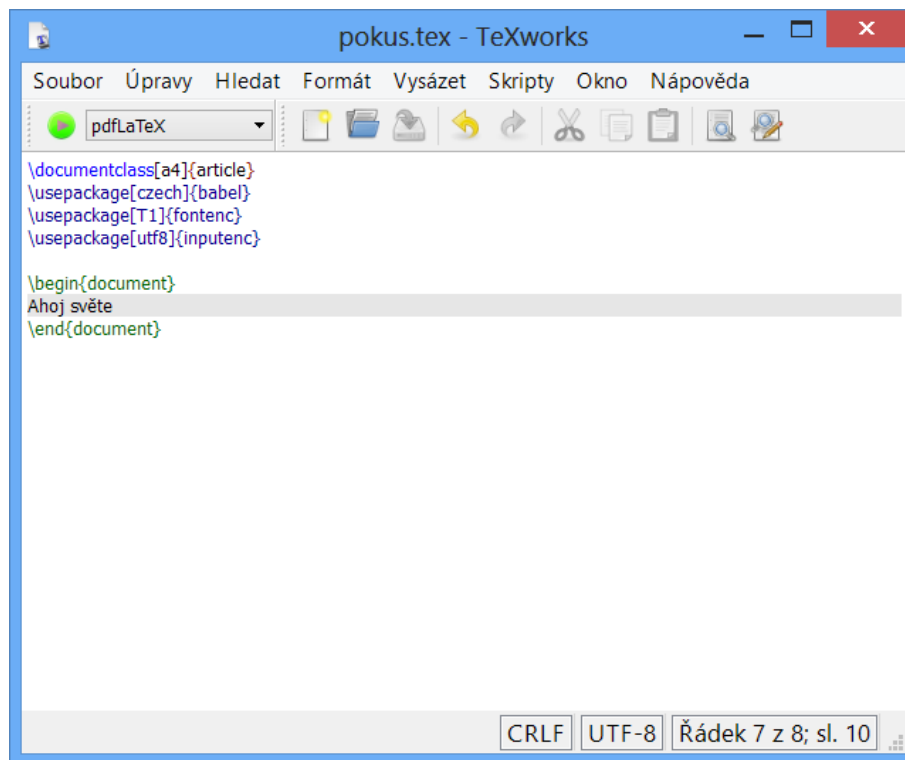
TeXworks

- ▶ Dokument vysázíme stisknutím tohoto tlačítka.

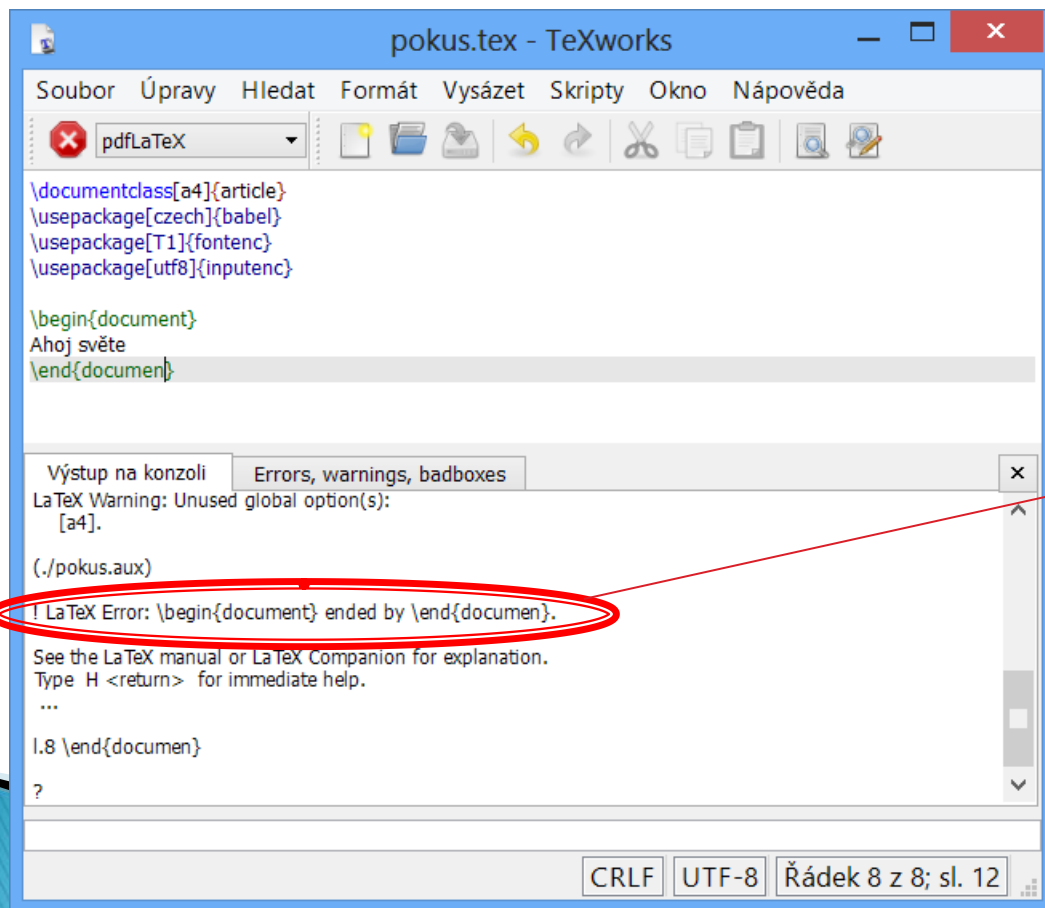
TeXworks

- ▶ Ve vedlejším okně se zobrazí výsledek v PDF.

TeXworks

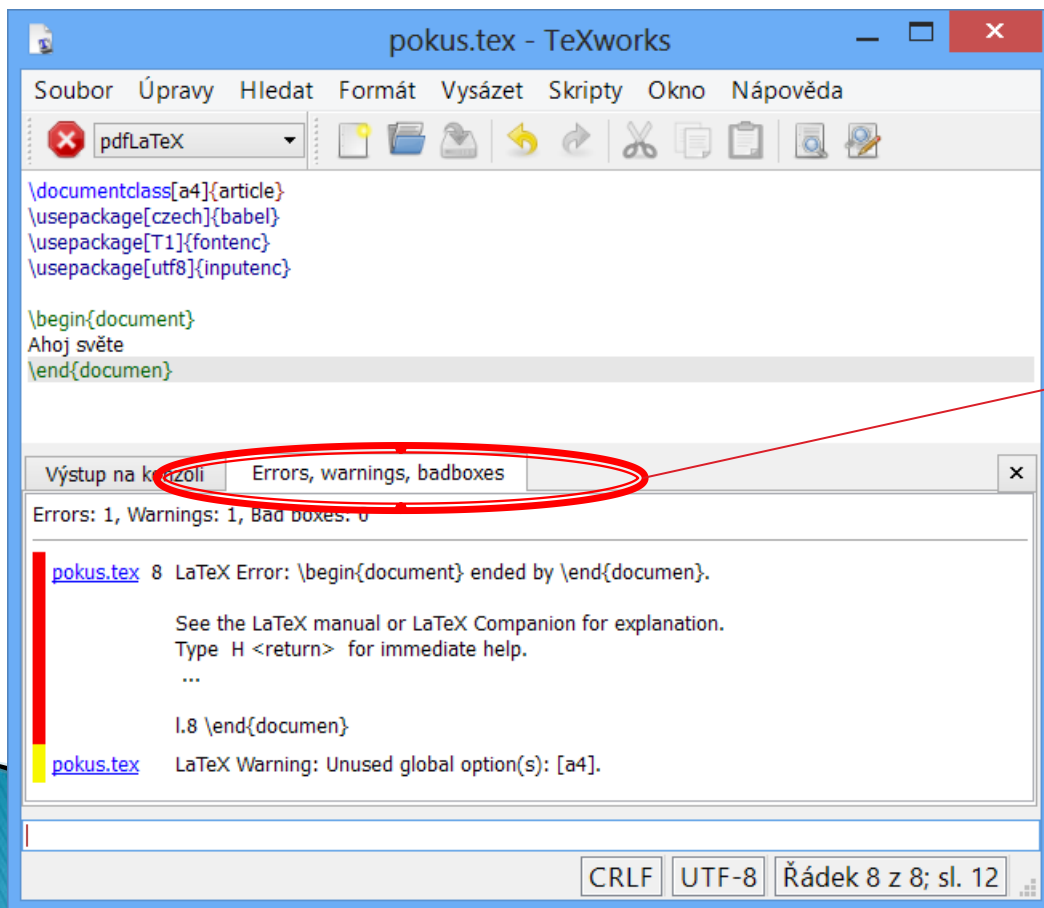
- Chyby při překladu – například v příkazu `\end{document}` umažte „t“ na konci a zkuste tento soubor vysázet.

Chyba říká, že `\begin{document}` bylo (nesprávně) ukončeno příkazem `\end{documen}`.

TeXworks

- Chyby při překladu – například v příkazu `\end{document}` umažte „t“ na konci a zkuste tento soubor vysázet.

Na této záložce se zobrazuje seznam všech chyb (červeně). Kliknutím se přeneseme na řádek v dokumentu, kde nastala chyba.

V současné verzi TeXworks se chyby zde zobrazí až při druhém překladu.

Příklady chybových hlášení

- ▶ **! Undefined control sequence.** – Zadali jste příkaz, který TeX nezná.
- ▶ **! LaTeX Error: Environment documentd undefined.** – překlep po příkazu `begin`. TeX očekává název prostředí (např. `document`) a zde je omylem *documentd*.
- ▶ **! I can't write on file `pokus.pdf'.** – TeX nemůže vytvořit soubor `pokus.pdf` a zapsat do něj data. Nejčastější příčinou bývá, že máte soubor `pokus.pdf` otevřený v Acrobat Readeru (případně Adobe Acrobatu). Zavřete je a sazbu opakujte znovu.

TeXworks – další funkce

- ▶ **Zvýrazňuje syntaxi** (pokud není zapnuto, tak v menu Formát / Zvýrazňování syntaxe / LaTeX).
- ▶ **Kontrola pravopisu** – je potřeba nejprve doinstalovat slovníky:
 1. Stáhněte si z Moodle soubor *dictionaries.zip*.
 2. V TeXworksu zvolte v menu *Nápověda / Nastavení a zdroje*.
 3. Klikněte na adresář pro zdroje. Otevře se v Průzkumníku.
 4. Do tohoto adresáře nakopírujte obsah souboru *dictionaries.zip*.
 5. Znovu spusťte TeXworks. Kontrolu pravopisu si můžete nastavit v menu *Úpravy / Kontrola pravopisu*.

TeX – základy

- ▶ **Komentáře** – uvádí se znakem `%`. Zbytek řádku je ignorován.
- ▶ **Příkazy se píší za lomítkem**. Parametry se uvádí do složených nebo hranatých závorek.
- ▶ **Více mezer za sebou se ignoruje**. Pokud tedy napíšete „Ahoj světe“ místo „Ahoj světe“ výsledek bude vypadat stejně.
- ▶ **Nový řádek** – Příkaz `\\`, nebo `\newline`.
- ▶ **Nový odstavec** – začnete pomocí prázdného řádku
- ▶ **Nová stránka** – Příkaz `\newpage`.

TeX – základy

► Formát písma

	řez	příkaz
Normální písmo – roman		<code>textrm</code>
<i>kurzíva – italic</i>		<code>textit</code>
<i>skloněné – slanted</i>		<code>textsl</code>
bezpatkové – sans serif		<code>textsf</code>
strojopisné – typewriter		<code>texttt</code>
tučné – bold face		<code>textbf</code>
KAPITÁLKY – SMALL CAPS		<code>textsc</code>
<i>zvýrazněné – emphasised</i>		<code>emph</code>

- Např. `\textbf{Tento text bude zobrazen tučně}`.

TeX – základy

- ▶ Pro změnu velikosti písma slouží příkazy:
 - `\tiny`
 - `\scriptsize`
 - `\footnotesize`
 - `\small`
 - `\normalsize`
 - `\large`
 - `\Large`
 - `\LARGE`
 - `\huge`
 - `\Huge`
 - `\HUGE`
- ▶ Příkazy jsou bez parametru. Změní velikost následujícího textu. Např. `\Huge Velký nadpis` `\normalsize` další text.

TeX – základy

- ▶ Upravte dokument pokus.tex.
 - Vyzkoušejte různé řezy písma a velikosti.
 - Zakomentujte některý text (možné po označení textu z menu Format / Zakomentovat)
 - Rozdělte text do odstavců a případně stránek.
- ▶ Pro inspiraci můžete použít generátor textu <http://www.lorem-ipsu.cz>

TeX – speciální znaky

- ▶ Protože některé znaky mají v TeXu zvláštní význam (např. „\“ uvozuje příkaz), nemohou se v textu vyskytnout samostatně.

- ▶ Jde o znaky:

\$ % ^ & _ { } ~ \

- ▶ U většiny stačí přidat jen lomítko:

\# \\$ \% \^{} \& _ \{ \} \~{} \$\textbackslash{}\$

TeX – členění do kapitol

- ▶ Pro různé úrovně **kapitol** existují následující příkazy:
 - `\section` – kapitola
 - `\subsection` – podkapitola
 - `\subsubsection` – podkapitola 2. úrovně
- ▶ Seznam kapitol (obsah) vložíme příkazem `\tableofcontents`.
Je potřeba dokument 2x přeložit.
- ▶ Rozdělte text do kapitol a podkapitol. Do dokumentu přidejte obsah.

TeX – členění do kapitol

